MISCELLANEA.

1/ Linowski Aleksander,Głos dnia 19.paźdz.miany./B.m.dr.i r./. K nlb.2.-

2/ Wybranowski Rajmund,Prześwietne Zgromadzone Stany!/B.m.dr.i r./ K nlb.1.-

3/ Niemcewicz Franciszek,Mowa dn.21.Octobris,Warszawa,w druk.P. Dufour.-Str.4.-E_{XXIII}Str.115.-

4/ Rezolucye Rady względem materyi krakowskiey./B.m.dr.i r./ /1782/.-K nlb.3.-

5/ Bolesz Kazimierz,Głos dn.18.Octobris 1782 miany,Warszawa, w druk.P.Dufour.Str.4.-E_{XIII}Str.244.-

6/ Suchodolski,Głos w izbie senatorskiey dn.21.paźdz.1782 miany. /B.m.dr.i r./.-K nlb.2.-

7/ Rzewuski Adam,Głos w izbie senatorskiey dn.22.paźdz.1782 miany,Warszawa,w druk.P.Dufour.-Str.4.-

8/ Grabianka Leszczyc Jacek,Mowa do króla w sprawie Pruchnickiego. /B.m.dr.i r./-K nlb.2.-

9/ /Sokolnicki Piotr/,Odpowiedź na pismo Sokolnickiego./B.m.dr. i r./-K nlb.2.-E_{XXIX}Str.4.-

10/ Mycielski Aleksander,Głos w izbie poselskiey dn.2.list.1780r. /B.m.dr.i r./-K nlb.2.-E_{XXII}Str.652.-

11/ Bukar Adam,Głos na seymie dn.1.Septembris 1776r./B.m.dr.i r./ K nlb.1.-E_{XIII}Str.439.-

12/ Moszczeński Wojciech,Relacya o czynnościach Departamentu woyskowego./B.m.dr.i r./-K nlb.4.-E_{XXII}Str.596.-

13/ Potocki Stanisław,Mowa na sessyi seymowey dn.23.paźdz.1778r. Warszawa,w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-

14/ Wypis z ksiąg ziemskich woiew.Mińskiego r.1779./B.m.dr.i r./ Str.V.-

15/ Czacki Michał,Mowa na seymie dn.20.Octobris 1780r./B.m.dr. i r./.-K nlb.1.-E_{XIV}Str.506.-

16/ Delegowani do Konstytucyi./B.m.dr.i r./.-K nlb.2.-E_{XV}Str.125.-

17/ Niezabitowski Jan,Memoryał do króla./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-

18/ Kurdwanowski Kajetan,Głos na sessyi 22.paźdz.1782r.Warszawa.w w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-E_{XX}Str.385.-

19/ Courtivron i Bouchu J.Nauka o gatunkach i szukaniu rudy żelazney./tylko karta tytułowa i przemowa - reszty brak/,Warszawa 1782.w druk.u XX.Schol.Piarum.-K nlb.2.-E XIVStr.433.-

20/ Kraszewski Jan Aleksander,Mowa w izbie senatorskiey dn.22.Oct. 1782r.Warszawa,w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-E_{XX}Str.243/4.-

21/ Kraszewski Jan Aleksander,Przymówienie się w izbie senatorskiey dn.22.Oct.1782r.-Warszawa,w druk.P.Dufour.K nlb.2.- E_{XX}Str.244.-

22/ Ankwicz Józef,Głos na sessyi dn.12.paźdz.r.1782./B.m.dr.i r./ K nlb.2.-E_{XII}Str.160.-

23/ Rzyszczewski,Głos w izbie senatorskiey 17.paźdz.1782r./B.m. dr.i r./.-Str.3.-

24/ Prośba do JKMci od generała Małopolskiego./B.m.dr.i r./.Knlb.1

25/ /Radziwiłł Karol i Hieronim/,Pretensya domu Radziwiłłów,Warszawa,w w druk.P.Dufour.-Str.12.-

26/ Złotoliński,Prośba do króla i Stanów./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-

27/ Poniński Kalikst,Powiększenie woyska,/B.m.dr.i r./-K nlb.1.-

28/ Rewitzki,Stackelberg,Benoit,Kopia deklaracyi oddanych ministrom króla,Warszawa 1773.-K nlb.2.-

29/ Gli stati versi sciolti./B.m.dr.i r./-K nlb.2./tyczy Galicji/.-

30/ Poniatowski Stanisław August,Uniwersał zabraniający koczowania ludzi z państwa Rossyjskiego./B.m.dr./1784.-K nlb.1

31/ Maria Teresa,Patent z dn.17.grudnia 1774.Lwów.-Str.9.-
32/ Rada Nieustaiąca,Ustanowienie i objaśnienie./B.m.dr.i r./Knlb.6
33/ Sanguszko Janusz Aleksander,Kopia listu ciekawego względem Ordynacyi Ostrogskiey./B.m.dr.i r./-K nlb.4.-E_{XXVII}Str.70.-

34/ /Ostrogska Ordynacya/,Odpowiedź przyiaciela na zarzuty.K nlb.4
35 b/ Kopia listu X-cia Prymasa r.1754. K nlb.1.
36 c/ Kopia responsu na list.-K nlb.2.- E_{XXIII}Str.580
37 d/ Kopia listu Marszałka do Prymasa.-K nlb.4.-
38 35/ Objaśnienie prawa wexlowego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.E_{XXIII}St.216

39 36/ Sprawiedliwość./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
40 37/ /Borzymowski Jan/,Sprawiedliwość sukcessorom Borzymowskiego. /B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
41 38/ Województwo Rawskie./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
42 39/ Rezolucya interessu na seym./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
43 40/ Przeniesienie sądów ziemskich./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
44 41/ Zmniejszenie expens skarbowych./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
45 42/ Użytek skarbu publicznego./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
46 43/ Uwolnienie od rygoru dekretu Antoniego Chmielewskiego.K nlb.1.-
47 44/ Miasteczko Mogielnica./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
48 45/ Deklaracja dla ziemi Nurskiey./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
49 46/ Warunek dla W.Łąckiego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
50 47/ Warunek dla Korony./B.m.dr.i r./.K nlb.1.-
51 48/ Deklaracja względem Kommissyi Likwidacyiney./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-E_{XV}Str.118.-

52 49/ Porównanie prowizyi w Koronie./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
53 50/ Powiększenie kar./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
54 51/ Wystawienie nowego regimentu przez Potockiego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
55 52/ Xięstwo Kurlandzkie,Pow.Piltyński./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
56 53/ Wojsko./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
57 54/ Pozwolenie sprzedarzy./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
58 55/ Projekt.Approbacya XX Missyonarzów./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
59 56/ Projekt./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
60 57/ Obmyślenie nagrody Bachmińskiemu./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
61 58/ Miasto Kraków./B.m.dr.i r./-K nlb.1.- E_{XX}Str.211.-
62 59/ Szkoła rycerska./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-E
64 60/ Doniesienie de Monata./B.m.dr.i r./-K nlb.2.- E_{XXII}Str.527.-

Czynności Seymu w Latach ostatnich

PRETENSYA
DOMU
J. OO. XIĄZĄT RADZIWIŁŁOW
NA KOMMISSYI
DO LIKWIDACYI DŁUGOW RZECZYPOSPOLITEY
PRAWEM USTANOWIONEY,
PREZ JAŚNIE OŚWIECONYCH XIĄŻĄT
KAROLA WOIEWODĘ WILENSKIEGO,
Y
HIERONIMA WOIEWODZICA WILENSKIEGO
RADZIWIŁŁOW
POPIERANA,
ROKU 1776.

ZASŁUGI Domu J. OO. Xiążąt Radziwiłłow iako były zawsze całemu Narodowi Polskiemu iawne, tak powinne u Rzeczypospolitey znaydowały poważenie.

Starała się Rzeczpospolita zawsze oświadczać tę wdzięczność w wielorakich Konstytucyach, lecz łącząc do wdzięczności sprawiedliwość, niechciała iżby wielorakie Domu tego Pretensye bez swoiey zostawały należytości.

Upewniała ie podług potrzeby szczegulnemi Seymow Konstytucyami, a nayszczegulniey na Seymie Extraordynaryinym Warszawskim Roku 1768. gdzie generalną wszystkich Pretensyi uczyniwszy Likwidacyą, na karcie 163 pod Tytułem -- Summy OO. Xiążętom Radziwiłłom ad exsolvendum z Skarbu Rzeczypospolitey należące y determinowane -- sposob zaspokoienia onych osobną Konstytucyą tegoż Seymu na karcie 166 pod Tytułem -- Assygnacyą do Skarbow Oboyga Narodow favore O. Xięcia Karola Radziwiłła &c. -- upewniła.

Lecz zdarzone po wzmiankowanym Seymie w całym kraiu zamięszania, uczyniły tę sprawiedliwą Rzplitey chęć bezskuteczną, gdy skarby Oboyga Narodow będąc ogołocone z właściwych kraiowey importancyi funduszow, nie mogły dopełnić rozrządzenia Rzeplitey na rzeczonym Seymie dla J. OO. Xiążąt Radziwiłłow uczynionego.

Przypadły po uspokoieniu Kraiowym Seym Extraordinaryiny nieznayduiąc rownie w Skarbach Oboyga Narodow sposobności do-

godzenia potrzebom publicznym, a tym bardziey zaſpokaiania Pretenſorow do Rzepltey, aby w przyſzłym przynaymniey czaſie mogł obmyślić iſtotną dla nich ſatysfakcyą, tym czaſem uznał rzeczą przyzwoitą, aby Rzplta obiaśnioną zoſtała o wielości y iſtocie Pretenſyi do niey zakładanych.

Pod które prawo w generalności uſtanowione widząc ſię poddanemi J. OO. Karol Woiewoda Wileńſki y Hieronim Woiewodzić Wileńſki Xiążęta Radziwiłłowie lubo znayduią w Konſtytucyi Seymu oſtatniego pod Tytułem -- Kommiſſya do Likwidacyi Długow Rzepltey -- włożony równie na nich, iako y na innych wſzyſtkich Pretenſorow obowiązek względem Likwidacyi ſwoich Pretenſyi przez okazanie należytych dowodow, y wywodow, wſzelako będąc nayiſtotnieyſzym, a całemu Narodowi wiadomym nieſzczęściem dotchnięci, iż ich Archivum nieſzczęśliwością czaſow a mianowicie w Roku 1764 tudzież po Roku 1768 zniſzczone y zruynowane zoſtało, nie widzą w tey nieſpoſobności innego okazania ſwoich Pretenſyi do Rzpltey ſrzodku, iak przez uſprawiedliwienie Konſt: 1768 Summy likwidowane onym przyznaiącey, podług ktorey przychodzi nayprzod:

PIERWSZA Summa 341097. Złot: Pol: z Bonifikacyi Intrat Ekonomii Szawelſkiey wynikaiąca.

RZECZPOSPOLITA w okropnych za Panowania Nayiaśn: Jana Kazimierza całego kraiu uciſkach zoſtawſzy dłużną niegdy J. W. Pawłowi Sapieha Woiewodzie Wileńſkiemu Hetmanowi W. W. X. Litt: w Summie 800000 Złot: Pol: a ſpoſobu wyliczenia oney nie maiąc Ekonomią Szawelſką w Xięſtwie Zmudzkim, a Powiecie Upitſkim leżącą w teyże Summie rzeczonemu J. W. Pawłowi Sapieha do lat 6. wypuściła przez Konſtytucyą Roku 1661. Vol. 4. Fol. 798. Tit: -- Zaſtawa Ekonomii Szawelſkiey --

Że zaś takowe wypuſzczenie Ekonomii Szawelſkiey, było z uſzczupleniem intrat Stołu Królewſkiego, przeto Rzplta nadgradzaiąc to umnieyſzenie Prowentów Królewſkich, Summę roczną 40000. Złot: Polſkich z Skarbu Litt: Nayiaśnieyſzemu Janowi Kazimierzowi wypłacać obowiązała ſię przez Konſtytucyą nadmienionego Roku 1661. Vol. eodem Fol. 799. Titt: -- Upewnienie wykupna Ekonomii Szawelſkiey, i Prowizya J. K. Mci za intratę oney --

Takowe płacenie roczney Summy do Skarbu Królewſkiego po upłynieniu lat 6. przeciągnąć ſię muſiało, gdyż Rzplta nie maiąc ſpoſobności zpłacenia J. W. Sapiehy, y gdy wykupienie Ekonomii Szawelſkiey przedłużała, upewniaiąc zawſze Nayiaśn: Króla Jana Kazimierza -- względem roczney Summy 40000. Złot: Pol. przez Konſtytucye Lat naſtępuiących, iako to: 1667. Vol. 4. Fol. 989. Titt: -- Prorogacya Prowizyi J. K. Mci za Intratę Ekonomii Szawelſkiey -- Roku 1670. Vol. 5. Fol. 49. Titt: -- Prorogacya Prowizyi za Intratę Ekonomii Szawelſkiey -- Roku 1673. Vol. eodem Fol. 143. Titt: -- Prorogatio Wykupna y Exolutio Prowizyi za Intratę Ekonomii Szawelſkiey --

Toż ſamo w początkach Panowania Nayiaśn: Króla Jana III. działo ſię iako o tym zaświadcza Konſtytucya Roku 1677. Vol. eodem 5. Fol. 522. Titt: -- Exolutio Prowizyi Szawelſkiey --

Y lubo potym Poſseſſya Ekonomii Szawelſkiey od Sukceſſorow niegdy J. W. Pawła Sapiechy do rzeczonego Nayiaśn: Krola Jana III. za pozwoleniem Rzpltey przeſzła, wſzelako że na wykupienie oney Summa 600000. Złot: Pol: właſna tegoż Nayiaśn: Jana III. a nie Rzeczypoſpolitey wyliczoną zoſtała, przeto Rzplta co do wykupna Summę 600000. Złot: Pol: na Ekonomii Szawelſkiey Nayiaś: Janowi III. y iego Krwi Naſtępcom upewniwſzy, względem umnieyſzenia Prowentow Stołu Krolewſkiego z tey zaſtawy pochodzącego, Summę roczną 40000 Złot: Pol: w nadgrodę temuż Nayiaśn: Janowi III. upewniła przez Konſtyt: Roku 1678. Vol. 5. Fol. 622. Titt: -- Wykupno Ekonomii Szawelſkiey. --

Wykupno to przez Nayiaśn: Jana III. było z iawnym pożytkiem Rzeczypoſpolitey, bo zamiaſt Summy 800000. Złot: Pol: w R. 1661. niegdy J. W. Pawłowi Sapicha na Ekonomii Szawelſkiey zaręczoney, Sukceſſorowie iego wyliczeniem z Skarbu Krolewſkiego Summy 600000. Złot: Pol: kontentowali ſię, a przecie Rzeczpoſpolita czyli Skarb Litewſki zaczął uchybiać z ſwoiey ſtrony punktualności w płaceniu Nayiaśnieyſzemu Janowi III. Penſyi w nadgrodę umnieyſzonych Prowentow Stołu Krolewſkiego. Czego ieſt dowodem Konſt: tegoż ſamego Roku 1678 Fol. 624. Titt: -- Dług Krola Jmci -- przez ktorą rzeczoną penſyą za lata 1677. 1678. 1679. y 1680. zapłacić Skarbowi Litewſkiemu zalecono.

Lecz to ſkutku ſwego nie wzięło, dla czego na Seymie R. 1683 po uczynioney Likwidacyi zaległych Penſyi, aż do Roku naſtępuiącego 1685: wyrachowano należeć zaległey taxowey Penſyi Nayiaśn: Janowi III. Krolowi za lat 6. o czym zaświadcza Konſtytucya rzeczonego Seymu Roku 1683. Vol. 5. Fol. 695. Titt: -- Wypłacenie Prowizyi Szawelſkiey --

Wſzelako że y Likwidowane Penſye do Roku 1685. y po wſpomnionym Roku zaległy w Skarbie Litt: wſpomina o tym Konſt: Roku 1690. Vol. eod. 5. Fol. 809. Titt: -- Prorogatio Podatkow Extraordynaryinych -- Tych zaległych Penſyi wielość wyrachowana zoſtała przez Skarb Litewſki w Roku 1699. dnia 25 Stycznia co rzeczona ſpecyfikacya z Xiąg Metryki Litewſkiey dnia 9 Mieſiąca Liſtopada Roku 1767 wydana zaświadcza.

Y ztąd ci to wynika Dług do Skarbu Rzeczypoſpolitey Litt: w nadmienioney Summie Złot: Pol: 341097, że nadmienioney Skarb Litewſki Penſyi z Ekonomii Szawelſkiey Nayiaśnieyſzemu Krolowi Janowi III. podług świadectwa przywiedzionych Konſtytucyi nie wypłacał.

Nie może być inſzy dowod na okazanie iż ſię takowe Penſye należały Nayiaśn: Janowi III. iak z wyznaczenia tey Penſyi przez Rzeczpoſpolitą w nadgrodę umnieyſzonych Intrat Stołu Królewſkiego nayprzod Nayiaśn: Janowi Kazimierzowi, a potym Naſtępcy iego Nayiaśn: Janowi III.

Nie może być znowu inny dowod że z tego Prawa należące Penſye Nayiaśn: Janowi III. zapłacone nie były iak z wyznania ſamey Rzeczypoſpolitey przez tyle wzmiankowanych Konſtytucyi y z porachunku Skarbu W. X. Litt:

Ktòrey Pretensyi inaczey zmazać nie można iak tylko przez złożenie kwitow z Skarbu Litt: ieżeli ta zaległość Pensyi Nayiaśn: Krolowi Janowi III. lub iego Sukcessorom zapłaconą została, inaczey czysto wypada że się ta Summa z Skarbu Litewskiego sprawiedliwie do zapłacenia należy.

DRUGA Summa Talerow bitych 177469. gr: 20. y osobno Talerow Lewkowych 200. przez Nayiaśn: Jana III. na Woysko Koronne wyliczoney.

NAYIASNIEYSZY Jan III. Krol Polski między innemi dowodami miłości ku swoiey Oyczyźnie widząc z iedney strony Skarb Publiczny wycieńczony, ktory mu nawet iego należytości iako to wyżey okazano iest, nie wypłacał, z drugiey strony widząc Woysko nie płatne, ktorego Rzpltey na zasłonę od nieprzyiaciela Kray napadaiącego koniecznie potrzeba było, z Skarbu swego płacę Woyska zastępował, wypłaciwszy nayprzod temuż Woysku Koronnemu za Cwierć Augustową Anni 1689. Talerow bitych in specie 227513. fl. 15. Na dowod czego składa się Likwidacya wypłaconey nadmienioney Cwierci na Trybunale Skarbowym Radomskim Roku 1692. sporządzona.

Zapłacił powtore temuż Woysku Koron: na kampanią R. 1691. żołdu Talerow bitych 19025. Tynff. 2. gr. 10. czego dowodem osobna Likwidacya na tymże Trybunale Radomskim 1692. uczyniona.

Zapłacił potrzecie temuż Woysku Talerow Lewkowych 900. in Summa Talerow bitych 246539. fl. 1. gr. 10. y z osobna Talarow Lewkowych 900.

Takowych Summ na woysko wydanych Likwidacyą Rzplta na Seymie ostatnim za życia Nayiaśn: Krola Jana III. w Roku 1690. odprawionym Trybunałowi Skarbowemu y zaspokoienie po Likwidacyi zaleciła Vol. 5. Fol. 768. Titt: - - Trybunał Skarbowy - -

Lecz gdy ani do Likwidacyi ani satisfakcyi za życia Nayiaśn: Jana III. nie przyszło Ur: Sebastyan Safin Woyski y Pisarz Grodzki Halicki iako Nayiaśn: Krolewiczow Jakuba, Alexandra, y Konstantego Plenipotent w Roku 1699. zapozwał o te Summy UU. Offiqyalistow Skarbu Koronnego na Trybunał Skarbowy Radomski podług zeznania tegoż Pozwu w Księgach Grodzkich Warszawskich w Poniedziałek przed Swiętem S. Idziego Opata Roku namienionego 1699 uczynionego.

Z ktorego Processu przyszło na rzeczonym Trybunale Radomskim w R. 1701. do porachunku między Skarbem Kor: a Sukcessorami niegdy Nayiaśn: Jana III. przez ktory pokazała się Summa wyliczona na Woysko Koronne iako wyżey Talerow bitych 246539 Złoty 1. y gr. 10. y osobno Talerow Lewkowych 900.

Na ktorą Summę że tylko Skarb Kor: wypłacił assygnacyami do różnych Woiewodztw wydanemi Tal: bit: 69670. gr. 20. przeto resztuiąca Summa Talerow bitych 177469. gr. 20 tudzież osobna Summa Talerow 200. Lewkowych nie wypłaconą Nayiaśn: Krolewiczom Polskim pokazała się, iako o tym obszerniey y dokładniey namieniony porachunek dnia 6. Maia R. 1701. w Trybunale Skarbowym Radomskim, uczyniony obiaśnia.

Ta Sum-

Y lubo potym Possessya Ekonomii Szawelskiey od Sukcessorow niegdy J. W. Pawła Sapiechy do rzeczonego Nayiaśn: Krola Jana III. za pozwoleniem Rzpltey przeszła, wszelako że na wykupienie oney Summa 600000. Złot: Pol: własna tegoż Nayiaśn: Jana III. a nie Rzeczypospolitey wyliczoną została, przeto Rzplta co do wykupna Summę 600000. Złot: Pol: na Ekonomii Szawelskiey Nayiaś: Janowi III. y iego Krwi Następcom upewniwszy, względem umnieyszenia Prowentow Stołu Krolewskiego z tey zastawy pochodzącego, Summę roczną 40000 Złot: Pol: w nadgrodę temuż Nayiaśn: Janowi III. upewniła przez Konstyt: Roku 1678. Vol. 5. Fol. 622. Titt: -- Wykupno Ekonomii Szawelskiey --

Wykupno to przez Nayiaśn: Jana III. było z iawnym pożytkiem Rzeczypospolitey, bo zamiast Summy 800000. Złot: Pol: w R. 1661. niegdy J. W. Pawłowi Sapieha na Ekonomii Szawelskiey zaręczoney, Sukcessorowie iego wyliczeniem z Skarbu Krolewskiego Summy 600000. Złot: Pol: kontentowali się, a przecie Rzeczpospolita czyli Skarb Litewski zaczął uchybiać z swoiey strony punktualności w płaceniu Nayiaśnieyszemu Janowi III. Pensyi w nadgrodę umnieyszonych Prowentow Stołu Krolewskiego. Czego iest dowodem Konst: tegoż samego Roku 1678 Fol. 624. Titt: -- Dług Krola Jmci -- przez ktorą rzeczoną pensyą za lata 1677. 1678. 1679. y 1680. zapłacić Skarbowi Litewskiemu zalecono.

Lecz to skutku swego nie wzięło, dla czego na Seymie R. 1683 po uczynioney Likwidacyi zaległych Pensyi, aż do Roku następuiącego 1685: wyrachowano należeć zaległey takowey Pensyi Nayiaśn: Janowi III. Krolowi za lat 6. o czym zaświadcza Konstytucya rzeczonego Seymu Roku 1683. Vol. 5. Fol. 695. Titt: -- Wypłacenie Prowizyi Szawelskiey --

Wszelako że y Likwidowane Pensye do Roku 1685. y po wspomnionym Roku zaległy w Skarbie Litt: wspomina o tym Konst: Roku 1690. Vol. eod. 5. Fol. 809. Titt: -- Prorogatio Podatkow Extraordynaryinych -- Tych zaległych Pensyi wielość wyrachowana została przez Skarb Litewski w Roku 1699. dnia 25 Stycznia co rzeczona specyfikacya z Xiąg Metryki Litewskiey dnia 9 Miesiąca Listopada Roku 1767 wydana zaświadcza.

Y ztąd ci to wynika Dług do Skarbu Rzeczypospolitey Litt: w nadmienioney Summie Złot: Pol: 341097, że nadmienioney Skarb Litewski Pensyi z Ekonomii Szawelskiey Nayiaśnieyszemu Krolowi Janowi III. podług świadectwa przywiedzionych Konstytucyi nie wypłacał.

Nie może być inszy dowod na okazanie iż się takowe Pensye należały Nayiaśn: Janowi III. iak z wyznaczenia tey Pensyi przez Rzeczpospolitą w nadgrodę umnieyszonych Intrat Stołu Krolewskiego nayprzod Nayiaśn: Janowi Kazimierzowi, a potym Następcy iego Nayiaśn: Janowi III.

Nie może być znowu inny dowod że z tego Prawa należące Pensye Nayiaśn: Janowi III. zapłacone nie były iak z wyznania samey Rzeczypospolitey przez tyle wzmiankowanych Konstytucyi y z porachunku Skarbu W. X. Litt:

Ktòrey Pretensyi inaczey zmazać nie można iak tylko przez złożenie kwitow z Skarbu Lit: ieżeli ta zaległość Pensyi Nayiaśn: Krolowi Janowi III. lub iego Sukcessorom zapłaconą została, inaczey czysto wypada że się ta Summa z Skarbu Litewskiego sprawiedliwie do zapłacenia należy.

DRUGA Summa Talerow bitych 177469. gr: 20. y osobno Talerow Lewkowych 200. przez Nayiaśn: Jana III. na Woysko Koronne wyliczoney.

NAYIASNIEYSZY Jan III. Krol Polski między innemi dowodami miłości ku swoiey Oyczyźnie widząc z iedney strony Skarb Publiczny wycieńczony, ktory mu nawet iego należytości iako to wyżey okazano iest, nie wypłacał, z drugiey strony widząc Woysko nie płatne, ktorego Rzpltey na zasłonę od nieprzyiaciela Kray napadaiącego koniecznie potrzeba było, z Skarbu swego płacę Woyska zastępował, wypłaciwszy nayprzod temuż Woysku Koronnemu za Cwierć Augustową Anni 1689. Talerow bitych in specie 227513. fl. 15. Na dowod czego składa się Likwidacya wypłaconey nadmienioney Cwierci na Trybunale Skarbowym Radomskim Roku 1692. sporządzona.

Zapłacił powtore temuż Woysku Koron: na kampanią R. 1691. żołdu Talerow bitych 19025. Tynff. 2. gr. 10. czego dowodem osobna Likwidacya na tymże Trybunale Radomskim 1692. uczyniona.

Zapłacił potrzecie temuż Woysku Talerow Lewkowych 900. in Summa Talerow bitych 246539. fl. 1. gr. 10. y z osobna Talarow Lewkowych 900.

Takowych Summ na woysko wydanych Likwidacyą Rzplta na Seymie ostatnim za życia Nayiaśn: Krola Jana III. w Roku 1690. odprawionym Trybunałowi Skarbowemu y zaspokoienie po Likwidacyi zaleciła Vol. 5. Fol. 768. Titt: - - Trybunał Skarbowy - -

Lecz gdy ani do Likwidacyi ani satisfakcyi za życia Nayiaśn: Jana III. nie przyszło Ur: Sebastyan Sasin Woyski y Pisarz Grodzki Halicki iako Nayiaśn: Krolewiczow Jakuba, Alexandra, y Konstantego Plenipotent w Roku 1699. zapozwał o te Summy UU. Offioyalistow Skarbu Koronnego na Trybunał Skarbowy Radomski podług zeznania tegoż Pozwu w Księgach Grodzkich Warszawskich w Poniedziałek przed Swiętem S. Idziego Opata Roku namienionego 1699 uczynionego.

Z ktorego Processu przyszło na rzeczonym Trybunale Radomskim w R. 1701. do porachunku między Skarbem Kor: a Sukcessorami niegdy Nayiaśn: Jana III. przez ktory pokazała się Summa wyliczona na Woysko Koronne iako wyżey Talerow bitych 246539 Złoty 1. y gr. 10. y osobno Talerow Lewkowych 900.

Na ktorą Summę że tylko Skarb Kor: wypłacił assygnacyami do różnych Woiewodztw wydanemi Tal: bit: 69670. gr. 20. przeto resztuiąca Summa Talerow bitych 177469. gr. 20 tudzież osobna Summa Talerow 200. Lewkowych nie wypłaconą Nayiaśn: Krolewiczom Polskim pokazała się, iako o tym obszerniey y dokładniey namieniony porachunek dnia 6. Maia R. 1701. w Trybunale Skarbowym Radomskim, uczyniony obiaśnia.

Ta Sum-

Tych Autentycznych dowodow e składaią teraz J. OO. Xiążęta Radziwiłłowie z przyczyny wyżey pytoczoney zruynowanego publicznym nieszczęściem Archivum swego, lecz przeświadczyć się nie mogą iżby dla tego satysfakcyi zyiwać nie mogli, że dowodow Autentycznych nie maią, gdy znaydą świadectwo Rzeczypospolitey że ie widziała, y na mocy ich należytość Summy przyznała. Tym bardziey, gdy z Summy realnie Przodkom swoim należących Rzeczpospolita przez odstąpienie dobrowolne zyskała raz 50000. Złotych, drugi raz 53355. gr. 7. Spodziewaią się nieomylnie po sprawiedliwości teyże Rzeczypospolitey, im resztuiącey Summy 80000. w żaden sposob kwestyonować, a tym bardziey satysfakcyi odmawiać nie będzie.

PIĄTA Summa 440000. w nagrodę Damnifikacyi. z Okupna Ekonomii Szawelskiey pochodząca.

TA pretensya gruntuie się na słuszności z Prawa natury wynikaącey, że każdemu danego słowa dotrzymać należy, lub szkody ztąd swynikaiące nadgrodzić.

Rzeczpospolita zastawuiąc Ekonomią Szawelską niegdy J. W. Pawłowi Sapieha Woiewodzie Wileńskiemu w Roku 1661. determinowała ią trwać do Lat 6. to iest ad diem 24. Junii 1667. o czym świadczy Konst: Roku 1661. Vol: 4. Fol: 799.

Po expiracyi tego Sexennium Rzeczpospolita przez Konstytucyą 1667. Vol: eodem Fol: 989. Titt: --O wykupnie Ekonomii Szawelskiey--Zastawę prorogowała do Lat następuiących trzech, to iest ad diem 24. Junii 1670. Toż samo nastąpiło przez Konstytucyą 1670. Vol. 5. Fol. 49. Titt: -- Prorogacya Prowizyi za intratę Ekonomii Szawelskiey -- iż znowu zastawę przeciągniono ad Triennium to iest ad diem 24. Junii 1674. y tak consecutivè aż do powtorney Zastawy Nayiaśn: Janowi III. w Roku 1678. za zezwoleniem Rzeczypospolitey nastąpioney, w ktorym zezwoleniu Rzeczpospolita servatis Conditionibus, punctis & Clausulis w Konstytucyi 1661. wyrażonych, Nayiaśn: Jana III. lub iego krwi Następcow wykupić przyrzekła to iest mimo innych kondycyi iż Termin wykupna powinien trwać ad Sexennium, y że dopiero po iego skończeniu exempcya następować powinna.

Na mocy ktorego warunku rachuiąc od czasu zastawy Nayiaśn: Janowi III. dnia 24. Czerwca Roku 1678. nastąpioney po upłynieniu 14. Sexenniach nie wypadał Termin Exempcyi podług Konst: 1661. aż w Roku 1768.

Wszelako podobało się Rzeczypospolitey na Seymie Konwokacyinym Roku 1764. Fol. 173. Titt: -- Wykupno Ekonomii Szawelskiey -- zalecić W. Podskarbiemu W. X. Litt: wykupno teyże Ekonomii y odebranie iey z Possessyi J. O. Xcia Radziwiłła Woiewody Wileńskiego na dniu 24. Lipca tegoż Roku 1764. za wyliczeniem Summy 600000. Złot. Pol. y Weryfikacyą Pretensyi gruntowych do czego Kommissarzow wyznaczono.

Jakoż ta Konstytucya zięła swoy skutek co do odebrania Possessyi J. O. Xciu Radziwiłłowi ale z niey następuiące præjudicia J. OO. Xiążętom Radziwiłłom stałsię.

1mo. Iż Ekonomią Szawelską odebrano bez powrocenia Summy 600000. Złot: Pol: o co iakcest seorsiva Actio J. OO. Xiążętom Radziwiłłom przez Konstytucyą 168. z W. niegdy Flemingiem zostawiona, tak do tego rozrządzenia J. OO. Xiążęta reguluią się, ostrzegaiąc sobie na mocy Konstytucyi itt: Seymu 1768. pod Tytułem -- Ubezpieczenie Likwidacyi Summy z okupna Dobr Szawel wynikłey -- Fol: 8. Prawo wracania się do Rzpltey gdyby ta Summa 600000. Złotych przez niegdy W. Fiminga do Skarbu Litt: bydź wniesioną okazała się.

2do. Że tę Ekonomią odbrano nie na Terminie Sexennii Konstytucyami 1661. y 1768. varowanym.

3tio. Że przy odbieraniu tey Ekonomii nie tylko nie weryfikowano gruntownych pretensyi, y tych nie zaspokoiono, ale też wszystkie Zboża Inwentarze y Remanenta J. OO. Xiążąt Radziwiłłow na Gruncie pozostały się.

Takowe krzywdy tychże J. OO. Xiążąt Radziwiłłow Rzplta na Seymie 1768. poznaiąc, a czyniąc sama z siebie sprawiedliwość w nadgrodę ich Summę 440000. Złot: Pol: wyznaczyła onym.

Nie potrzeba więc iawnieyszych dowodow tey pretensyi nad te które z oczywistości samey wynikaią, a które za istotne Rzplta uznawszy do nadgrodzenia Damnifikacyi bydź się obowiązaną J. OO. Xiążętom Radziwiłłom widziała przez przyznanie im Summy wyżey wyrażoney.

SZOSTA Pretensya o Summę 600000. Złot: Polskich z Dymow Abjuratowych wynikaiąca.

WCZASIE Konfederacyi Generalney po śmierci Nayiaśn: Augusta III. Dobra Dziedziczne J. OO. Xiążąt Radziwiłłów iako nie będących na ow czas w powszechnym teyże Konfederacyi związku do opłacania nakładanych Podatkow pociągane zostały. Ustanowiono Podatek Dymow Abjuratowych, na ktory z każdego komina po dwa Talary opłacać musiano.

Summa takowego wybranego z Dobr Podatku, iako też poczynionych przez Exakcye szkod, podług wyrachowania J. OO. Xiążąt Radziwiłłow do milliona wynosiła.

Z przyczyny ktorey Summy J. OO. Radziwiłłowie czuiąc się bydź znacznie pokrzywdzonemi po uspokoionych kraiu y konfederacyi R. 1764. okolicznościach, a za związaniem się powtorney Konfederacyi w R. 1767. intentowali Process do Sądow Generalney Konfederacyi przeciwko J. W. Michałowi Brzostowskiemu Podskarbiemu W. X. Litt: iako Konfederacyi Warszawskiey R. 1764. z Prowincyi Litt: Marszałkowi o powrocenie wybranych Summ, y nadgrodzenia

Tych Autentycznych dowodow nie ſłużą teraz J. OO. Xiążęta Radziwiłłowie z przyczyny wyżey przytoczoney zruynowanego publicznym nieſzczęściem Archivum ſwego cz przeświadczyć ſię nie mogą iżby dla tego ſatysfakcyi zyſkiwać mogli, że dowodow Autentycznych nie maią, gdy znayduią świadectwo Rzeczypoſpolitey że ie widziała, y na mocy ich należność Summy przyznała. Tym bardziey, gdy z Summy realnie Przekom ſwoim należących Rzeczpoſpolita przez odſtąpienie dobrowolne zyſkała raz 50000. Złotych, drugi raz 53355. gr. 7. Spodziewa ſię nieomylnie po ſprawiedliwości teyże Rzeczypoſpolitey, iż im ſtuiącey Summy 80000. w żaden ſpoſob kweſtyonować, a tym bardziey ſatysfakcyi odmawiać nie będzie.

PIĄTA Summa 440000. w nadgrodę Damnifikacyi. z Okupna Ekonomii Szawelſky pochodząca.

TA pretenſya gruntuie ſię na ſłuſznoścz Prawa natury wynikaącey, że każdemu danego ſłowa dotrzymać należy, lub ſzkody ztąd wynikaiące nadgrodzić.

Rzeczpoſpolita zaſtawuiąc Ekonomią Szawelſką niegdy J. W. Pawłowi Sapieha Woiewodzie Wileńſkiemu w Roku 1661. determinowała ią trwać do Lat 6. to ieſt ad diem 24. Junii 1667. o czym świadczy Konſt: Roku 1661. Vol: 4. Fol: 799.

Po expiracyi tego Sexennium Rzeczpoſpolita przez Konſtytucyą 1667. Vol: eodem Fol: 989. Titt: -- O wykupnie Ekonomii Szawelſkiey -- Zaſtawę prorogowała do Lat naſtępuiących trzech, to ieſt ad diem 24. Junii 1670. Toż ſamo naſtąpiło przez Konſtytucyą 1670. Vol. 5. Fol. 49. Titt: -- Prorogacya Prowizyi za intratę Ekonomii Szawelſkiey -- iż znowu zaſtawę przeciągniono ad Triennium to ieſt ad diem 24. Junii 1674. y tak conſecutivè aż do powtorney Zaſtawy Nayiaśn: Janowi III. w Roku 1678. za zezwoleniem Rzeczypoſpolitey naſtąpioney, w ktorym zezwoleniu Rzeczpoſpolita ſervatis Conditionibus, punctis & Clauſulis w Konſtytucyi 1661. wyrażonych, Nayiaśn: Jana III. lub iego krwi Naſtępcow wykupić przyrzekła to ieſt mimo innych kondycyi iż Termin wykupna powinien trwać ad Sexennium, y że dopiero po iego ſkończeniu exempcya naſtępować powinna.

Na mocy ktòrego warunku rachuiąc od czaſu zaſtawy Nayiaśn: Janowi III. dnia 24. Czerwca Roku 1678. naſtąpioney po upłynieniu 14. Sexenniach nie wypadał Termin Exempcyi podług Konſt: 1661. aż w Roku 1768.

Wſzelako podobało ſię Rzeczypoſpolitey na Seymie Konwokacyinym Roku 1764. Fol. 173. Titt: -- Wykupno Ekonomii Szawelſkiey -- zalecić W. Podſkarbiemu W. X. Litt: wykupno teyże Ekonomii y odebranie iey z Poſſeſſyi J. O. Xcia Radziwiłła Woiewody Wileńſkiego na dniu 24. Lipca tegoż Roku 1764. za wyliczeniem Summy 600000. Złot. Pol. y Weryfikacyą Pretenſyi gruntowych do czego Kommiſſarzow wyznaczono.

Jakož ta Konicya wzięła swoy skutek co do odebrania Possessyi J. O. Xciu Radziwiłłowi ale z niey następuiące præjudicia J. OO. Xiążętom Radziwił stały się.

1mo. Iż Ekoną Szawelską odebrano bez powrocenia Summy 600000. Złot: Pol: ciako iest seorsiva Actio J. OO. Xiążętom Radziwiłłom przez Konstyyą 1768. z W. niegdy Flemingiem zostawiona, tak do tego rozrzzenia J. OO. Xiążęta reguluią się, ostrzegaiąc sobie na mocy Konstcyi Litt: Seymu 1768. pod Tytułem -- Ubespieczenie LikwidacySummy z okupna Dobr Szawel wynikłey -- Fol: 8. Prawo wracia się do Rzpltey gdyby ta Summa 600000. Złotych przez niegdyJ. Fleminga do Skarbu Litt: bydź wniesioną okazała się.

2do. Ze tę Ekonoią odebrano nie na Terminie Sexennii Konstytucyami 1661. y 158. warowanym.

3tio. Ze przy odbraniu tey Ekonomii nie tylko nie weryfikowano gruntownych prænsyi, y tych nie zaspokoiono, ale też wszystkie Zboża Inwentarzey Remanenta J. OO. Xiążąt Radziwiłłow na Gruncie pozostały się.

Takowe krzywdy tychże J. OO. Xiążąt Radziwiłłow Rzplta na Seymie 1768. poznaiąc, a czyniąc sama z siebie sprawiedliwość w nadgrodę ich Summę 440000. Złot: Pol: wyznaczyła onym.

Nie potrzeba więc iawnieyszych dowodow tey pretensyi nad te które z oczywistości samey wynikaią, a które za istotne Rzplta uznawszy do nadgrodzenia Damnifikacyi bydź się obowiązaną J. OO. Xiążętom Radziwiłłom widziała przez przyznanie im Summy wyżey wyrażoney.

SZOSTA Pretensya o Summę 600000. Zło: Polskich z Dymow Abjuratowych wynikaiąca.

WCZASIE Konfederacyi Generalney po śmierci Nayiaśn: Augusta III. Dobra Dziedziczne J. OO. Xiążąt Radziwiłłów iako nie będących na ow czas w powszechnym teyże Konfederacyi związku do opłacania nakładanych Podatkow pociągane zostały. Ustanowiono Podatek Dymow Abjuratowych, na ktory z każdego komina po dwa Talary opłacać musiano.

Summa takowego wybranego z Dobr Podatku, iako też poczynionych przez Exakcye szkod, podług wyrachowania J. OO. Xiążąt Radziwiłłow do milliona wynosiła.

Z przyczyny ktorey Summy J. OO. Radziwiłłowie czuiąc się być znacznie pokrzywdzonemi po uspokoionych kraiu y konfederacyi R. 1764. okolicznościach, a za związaniem się powtorney Konfederacyi w R. 1767. intentowali Proceß do Sądow Generalney Konfederacyi przeciwko J. W. Michałowi Brzostowskiemu Podskarbiemu W. X. Litt: iako Konfederacyi Warszawskiey R. 1764. z Prowincyi Litt: Marszałkowi o powrocenie wybranych Summ, y nadgrodzenia

dzenie wſzelkich pretenſyi, na ktorym po niem 13 Julii 1767. zyſkali dekret zaoczny.

A gdy do dalſzego popierania tego Proceſſu przychodziło, Rzeczpoſpolita zaſtępuiąc J. W. Michała Boſtowſkiego od tey ſprawy nadgrodzenie takowey Pretenſyi na ſiie wzięła, y zapłacenie dla J. OO. Xiążąt Radziwiłłow Summy Dymow Abjuratowych przez J. W. Brzoſtowſkiego wybraney 60000. Złot: Pol: determinowała, uwolniwſzy dopiero wymienionego J. W. Brzoſtowſkiego od exekucyi prawney J. OO. Xiążąt Radziiłłow względem takowey Pretenſyi, y zaſzłe w Generalney Konfederacyi Dekreta podnioſſzy.

Co ſię więc tycze iſtoty tey pretenſi, rzecz niewątpliwa, że Summa 600000. Złotych z Dobr J. OO. Xiążąt Radziwiłłow przez Generalną Konfederacyą Litt: y J. W Brſtowſkiego iey Marſzałka wybraną zoſtała, gdy ią ſam wybieraiący JW. Brzoſtowſki przyznał.

A co ſię tycze obowiązku iey zapłacnia rzeczą ieſt rownie niewątpliwą, że iey powrocenie od J. W. Brzſtowſkiego dla J. OO. Xiążąt Radziwiłłow należało, lecz ponieważ Rzeczpoſpolita przeięciem na ſiebie długu tego, Akcyą J. OO. Xiążąt do J. W. Brzoſtowſkiego przeięła, przeto ſama zoſtała w obowiązku zapłacenia Summy, ktorą w tey Pretenſyi dla J. OO. Xiążąt Jchmcw determinowała.

SIODMA Pretenſya o Summę 2700000. Złot: Pol.

Ta pretenſya z dwoch ſkłada ſię rodzaiow, ktore oſobno obiaśniaią ſię.

RZECZPOSPOLITA za Panowania Nayiaśn: Jana III. wyſyłaiąc Poſelſtwa do Oyca Swiętego, Ceſarza Chrześciańſkiego, Rzpltey Weneckiey y Xcia Jmci Florentſkiego, użyla do tego Urzędu J. O. Xcia Michała Radziwiłła Podkanclerzego y Hetmana Polnego Litt: ugodziwſzy ſię z nim względem koſztow na Summę 200000. Złotych na ktorą nie będąc w owym czaſie w ſpoſobności, tylko Summę 120000 Złot: Pol: wypłaciła, upewniwſzy rzeczonego J. O. Xcia Radziwiłła względem reſztuiącey Summy 80000. Złot: Polſkich, iż na przyſzłym Seymie do zapłacenia obmyśloną zaſtanie, o czym zaświadcza oryginalny Dokument przez Nayiaśn: Krola Jana w Roku 1679. podpiſany y Pieczęcią W. X. Litt: ſtwierdzony.

Ta Summa potym dwiema Receſſami, pierwſzym R. 1710. Vol: 6. Fol. 214. Titt: — Receſs Legacyi W. Xięcia Michała Radziwiłła &c. — Drugim R. 1726. Vol. eodem Fol. 497. Titt: — Receſs Deſideriorum Woiewodztw y Powiatow W. X. Lit: — upewnioną zoſtała.

Ktore Receſſa Rzplta na Seymie 1768. rozwięzuiąc, tę Summę iako prawdziwie Sukceſſorow J. O. Xcia Michała Radziwiłła, a dotąd nie wypłaconą, onymże przyznała.

Taż ſama Rzplta ſprawiedliwa zawſze względem prawdziwych zaſług, maiąc wzgląd na wielorakie zaſługi y znaczne expenſa przez J. O. Xcia Jmci Karola Radziwiłła Woiewody Wileńſkiego y Marſzał-

ka Generalney Konfedacyi około dobra publicznego podeymowane, a nadewſzyſtko wząc przychylność iego ku Oyczyźnie ze wſzelkich koſztow przczas całey Generalney Konfederacyi y Seymu R. 1768. czyniony(chętnie miłością teyże Oyczyzny y wdzięcznością za przyznane wyżſze pretenſye tknięty podług świadectwa Konſtytucyi tegoſamego Seymu R. 1768. Fol. 169. Titt:— Wdzięczność O. Xciu Geralney Konfederacyi y Seymowemu Marſzałkowi—odſtąpił, w ngrodę ich Summę 2620000. Zł: Polſkich wyznaczyła, czyli raczedo Summy 80000. Zł: Pol: przyłączywſzy iednę Summę ogolną 270000. Złot: Pol: przyznała.

Ktorey to Rzeczypſpolitey gdy wzmiankowane zaſługi J. O. Xcia Jmci Radziwiłła w żwey bydź muſzą pamięci, oraz wielorakie klęſki dotykaiące iego ſą widoczne pokładać nie może tylko w iey ſprawiedliwości pewną ndzieię, że ziſzczeniem dawnych przyrzeczeń ſwoich zechce ich pociągąć, nie tylko do przyzwoitey wdzięczności, ale też do dalſzych zaug które Oyczyźnie ſwoiey czynił Dom ten, znał zawſze ſwoim aypierwſzym obowiązkiem.

W Drukarni P. Dufour Drukarza J. K. Mci i Rzepltey.